

DEBRECZENI HIRLAP

Közlésdíj: Egész évre 10 frt., fél évre 5 frt., negyed évre 2 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Kiadó tulajdonos:

Kutasi Imre.

Kortés beszédek és gazdasági politika.

Teljes erővel folynak a választási küzdelmek a Kárpátoktól Adriáig. Az ország visszhangzik a programbeszédektől, melyek sokat foglalkoznak ugyan a mult országgyűlési emlékekkel is, de még inkább ama nagy kérdések vázolásával, melyek az ujonnan megnyíló országgyűlést foglalkoztatni fogják.

Végig futva a publikált programbeszédek hosszú sorozatán, konstatálnunk kell, hogy a hatvanas évek nagy politikai mozgalmái óta nem mentek a képviselőjelöltek oly hatalmas szellemi apparátussal a választók bizalmát kérni, mint ez alkalommal. Soha annyi pozitív, konkrét tartalmu politikai eszmét s komoly irányjelzést nem tartalmaztak a programbeszédek, mint most.

Örömmel tölt el bennünket az a szellemi torna, mely különösen két, tulajdonképpen azonos elvi alapon álló országos párt férfiai között folyik. S ha az ellenzéki párt személyes elemet is vegyít a választási beszédekbe: az összbemérés kedvező voltát ez a körülmény sem képes ellensúlyozni.

Ha a programbeszédek összképét összehasonlítjuk modern állami életünk kezdetével, a közélet óriási felpettségével közepette elhangzott hasonló szónoklatával: az összehasonlítás a jelen javára válik. Oly különbséget találunk közöttük,

mint a jól készült s az életbe kilépő ifju fejtegetései s egy a gyakorlati élet küzdelmeiben megérett férfiúé között.

Mint mindig, úgy most is kétféle tartalma van a programbeszédeknek. Nagyobb részükben az országos dolgokkal foglalkoznak, másrészt több-kevesebb passzust a helyi ügyeknek is szentelnek.

A mi az elsőt, az országos dolgok megbeszélését, a követendő „nagy” politikai irány kijelölését illeti, e részben mind- eddig több frázist, bombasztot, vádaskodást találtunk, mint komoly eszmei tartalmat. Most ez is másként van.

Mintha új politikai iskola hocsátotta volna ki tanítványait. A beszédek nagy részét józan gyakorlati felfogás uralja, általában kevés frázis, inkább pozitív dolgokkal való foglalkozás, mely nem gyújt, szalmatüzet nem éleszt, hanem meggyőződést érlel.

A mi bennünket e beszédekből speciálisan érdekel, az, a mindinkább erősebb körvonalokat vevő érzék a gazdasági politikai dolgok iránt.

A gazdasági politikai dolgokkal irányadó vezérpolitikuskaink eddig egyszerűen nem foglalkoztak, vagy átsiklottak rajtuk: a legtöbb esetben pedig, a „minorogentium” politikuskok egyre-másra tálták föl a legabszurdabb honmentő gazdasági ideákat, melyeket a választók talán a választások bor- és pártszennvedélyének mámorában sem vehettek komolyan. A mint

kevésbé voltak alkalmasak egy országos gazdasági politikai programpontra.

Ez előtt a képviselőjelölt meg volt győződve arról, hogy sokkal jobban fogja választói érdeklődését fölkelteni, ha Bismarckról és a keleti kérdéstről beszél, mintha saját belügyi dolgainkkal, különösen gazdasági dolgokkal foglalkozik:

Ma a programbeszédek főpontjai: a közigazgatási reform, a valuta-rende-zés, a viszabályozás, a filloxera elleni védekezés, a gazdasági szakértelem fejlesztése, a gazdasági szövetkezési ügy, a magyar vasuti politika, az állattenyésztés emelése stb. Mind olyan dolgok, a melyek a választó polgároknak nem kedélyére, hanem józan politikai felfogására apellálnak. A választókban, s ezzel mondhatjuk, a magyar gazdaságközönségben fölébresztik azt a törekvést, hogy az őt legközvetlenebbül érintő gazdasági dolgokkal ne csak eszön-des pipaszó mellett, magánkörben duruzsolva foglalkozzék, hanem vigye azokat a zöld asztalra, s maga is törődjék azokkal a dolgokkal, melyeket eddig teljesen a kormány s egy-két szereplő gazdasági politikus gondjaira hagyott.

Természetes, hogy az eddig elmondottak a nagy átlagra vonatkoztak. Kivételek vannak ma is és a jelölt ur vérmérsékletétől függ, hogy több, kevesebb személyes élű epességet vegyítsen beszédebe. De az ilyesmi: humanum est, a többség által képezett harmóniát alig zavarja meg.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Ki éljen?

— Karczolatok a debreczeni képviselőjelöltekről. —

II.

Komlóssy Dezső,

Debreczen I. ker. kormánypárti jelöltje.

Ellenjelöltje Thaly Kálmánnak; de ebből nem következik, hogy mivel Thaly nagy kurucz, tehát Komlóssy Dezső — az ellentét okáért — eo ipso nagy — labancz.

Nem, akármi, csak labancz nem. — Nincs benne a német szellemből egy mákszemnyi, habár a szó nemes értelmében véve nem szittya, hanem afféle modern európai magyar ember.

Azt hiszem csak a külsőségekben ríkitó köztük a különbség. Szívben nagyon rokonok lehetnek. Mindaketten verseket irtak fiatal korukban, mindaketten telkes magyarok és mindaketten szeretnek eszöndes, magányos kontemplációk közt elérhetetlenekről álmodozni.

Csak hogy Thaly Kálmán torzonborz ösmagyar, Komlóssy Dezső meg sima képü, mosolygó, lány kezü gavallér. Thaly zsinóros nadrágban járó, a régi jó időkre emlékeztető ós magyar: de a mi a szívet, az elmét, a honszerelmet, a

műveltséget illeti, ebben Komlóssy ugyanaz, a mi Thaly, csak hogy Komlóssy Dezső — frakkban, modern arczellel, finom megjelenéssel és diplomatikus tartózkodással.

A politikai küzdő téren nem vethetnek tehát egymás szemére semmit.

Hogy egyébaránt mért kellett éppen a „politisches lied” elzengésében találkozniok s összekakasztaniok a tengelyt, az előttem örökre titok marad.

Mert hiszen Komlóssy Dezső — a veséjébe ugyan nem láthatok, de úgy hiszem — minden egyébről szöött terveket inkább, mint a politikai karierről.

Szerepe a kaszinóban, az egyéniségéhez fűzött jellemző vonások, természetének lírikus lágy-sága, modorának arisztokratikus kedvessége mind inkább arra látszottak őt predestinálni, hogy békés otthonában egyszer csak kipattan homlokából az isteni szikra s íróvá lesz, vagy pedig megsuhintja őt Thalia bűvös köntöskének a szegélye s színházi felügyelővé, majd valóságos debreczeni intendánssá avatja.

Legalább az íróságra nézve testvére Artur, az ő kedves, bensőséges tekintetü lány szemének szelíden ravasz kacintásával mindig azt mondta nekem róla, hogy — Dezső tud írni, de — nem akar! Vagy a tintája van kiszáradva, vagy a tolla nem fog.

A színházi dologra nézvést pedig nyilvánvaló, hogy már több ízben volt — jelölt a színházi felügyelőségre.

De az igazat megvallva nem kellett neki. Mert hát az ilyen inventáriumos állás nem felel meg az ő izlésének. Hogy a város színházi vagyionára, a kellékekre, a butorokra, a ruhákra vigyázzon, — ebben nem látott semmiféle irodalmi vagy művészeti feladatot. Így maradt el a felügyelőség.

Persze, ha Debreczen város színházából önálló műintézetet lehetne csinálni . . . magas nivóju előadásokkal, külön debreczeni prémiérekkel meg sok egyéb hihetetlenül szép illuzióval . . . Hanem hát ehhez a jókora budgeten felül még arra is szükség lenne, hogy Debreczen városát mindenestől ráhengerítsük egy pár trichinóztól ment debreczeni kolbászra s feltoljuk Páris mellé — egy kedves kis kerületnek.

Mivel azonban ez földön járó erővel kép-telenség, a mi Dezsőnk lemondott intendáns-jelöltségéről is és Debreczen városát, ha nem is Párisnak hanem az ő politikai zászlájának tette a maga számára kedves kerületévé.

Komlóssy Dezső tehát képviselő-jelölt.

Ezzel paszpartút szerzett magának egész a — külügyminiszterségig.

És én nem is hiszem, hogy Komlóssy Dezső a politikában, melyhez ez idő szerint tán még

másul!

nagy választási szöve-
francia-
Batistok,
ok, csipkék,
veket

és ón

S FIAI
atér.

a készséggel

ENDRE

n K.

szertartási czik

N BEN

pontos kiszol-

és gyári árak

ellett az

téli időnyro

an érkezett

gyválasztékkal

rendezett

itmár-

és

anner-féle

bbnak elősmert

ártmányu

n függő-

és

z t a li

am lámpáit s

hozzátartozó

nagy raktárát

Endre

ra bérmentve.

ekrények

maradnak, három

golcsóbbak azért,

in elpusztíthatla-

atszabainak velők.

er pompás minta-

egészítő-szekrény

to. Ára: 40 kr.,

bb. Ovakodjanak

„veres Horgony”

adtassék el. A ki

ni, az olvassa el

éka” című pom-

nygen küld meg:

l, Hibelungengasse 4.

A verekedéseket bizony nem a párt-szenvedély, a presszió, hanem a bor s az ennek hatása alatt kitört egyéni differenciák okozzák.

A mi a programbeszédnek a helyi ügyekkel foglalkozó részét illeti, tulemelkednek azok az egyszerű kortesfogásokon. E helyi ügyek ugyanis mind gazdaságiak s oly természetűek, hogy kedvező megoldásuktól az illető vidék gazdasági előmenetele függ. Már pedig az egyes vidékek összessége az országot teszi, s a kisebb jelentőségű gazdasági kérdések megoldása viszik előre a népet a gazdasági erősödésben, mert ezek által közvetlenül érintetik, közelebről s nagyobb mérvben érzi azoknak előnyös hatását, mint az országos gazdasági politikai intézkedésekét, melyeknek jó hatása az egyesnél alig észrevehetőleg nyilvánul s csak az ország összes gazdasági eredményeinek mérlegelésénél tűnik inkább szembe.

Az ismertett jelenségekből azt a következtetést vonjuk le, hogy a programbeszéd ismertett iránya a közszellemben gyökerezik. Mert: „nem a kakas szavára kezd virradni, de a kakas kiált, mert hogy virrad.“

Örömmel látjuk, hogy a magyar közönség figyelme a politikai téren is a gazdasági dolgokra irányult. Ebben látjuk mi a jövő Magyarország hatalmi állásának garanciáit, nem pedig a nagy politikai kérdések körül származó áldatlan vitákban.

— **Az elkeresztelés ügyében** néhány nap mulva fontos nyilatkozatot fognak publikálni. Vaszary Kolos hercegprímás ugyanis — mint nekünk jelentik — már megkapta Rómában az elkeresztelés ügyének elintézésére vonatkozó legfelsőbb határozatot. Az új primásnak sikerült olyan módot kitalálni, mely ugy a magyar kormány, mint a vatikán érdekeit teljesen kielégíti. A római határozat hivatva van az elkeresztelési vitáknak országszerte egy csapással véget vetni.

— **A hercegprímás és a választások.** Hiteles helyről kapott értesülésünk szerint Va-

nem sokat ért, meglegednék a közlegényi sarsival. Ambíció dolgában a bársonyszékes „nagy“ Dezsőnek veszedelmes konkurrens akadna benne. (S nem lehetetlen, hogy a „nagy“ Dezső e fölött való félelmében már is titkos levelezésbe bocsátkozott a — Thaly Kálmán választóival!)

Hogy mekkora a Komlóssy Dezső ambíciója, mutatja az is, hogy mindjárt az — első kerületben lépett föl. Ha esetleg a második vagy harmadik kerületi jelöltséget ajálják föl neki, — tán el se fogadja.

De mit duruzsolok én itt róla összevissza!

Hiszen a Komlóssy nevet ősméri és tiszteli egész Debreczen. A Komlóssyak szerepe a város történetében oly szép és tiszteletreméltó, hogy az ilyen magamfajta külföldi ember legfőleg a nagyrabcsülés szerény cserfalevelét fűzhetem koszuinak virágos bokrai közé.

Annyit azonban meg kell jegyeznem, hogy ha a Komlóssyakat itthon, a Basahalmán belül, esetleg czivis-családnak tartják, hát akkor Komlóssy Dezső afféle — lakkezipós, fehérkezyűs czivis.

A czivisség révén tán meg is választanák őt követnek, hanem a lakkezipó és a fehér kezyű meg fogja buktatni.

Tüske.

szary Kolos hercegprímást annyira bántja Esztergom magatartása a választások körül, hogy egyhamarjában nem foglalja el székhelyét. Sőt el van tőkélve állandóan a Budán építendő új palotában lakni, a nyarat pedig Balaton-Füreden tölteni. Esztergomnak csak egy-két hét fog jutni tavasszal vagy ősszel. A hercegprímás ez elhatározásának nyilván az az a magyarázata, hogy nevét igen élesen belevonták az esztergomi választási küzdelmekbe.

Vasutasok szolgálat-ideje.

Élénk részvétet éreztünk iskolás korunkban — olvasva az érzelmes regényeket a vasutasok életéből — minden vasuti alkalmazott iránt és a maghatottság csak akkor kezdett szűnni, midőn újra a czimlapra esett pillantásunk és rajta olvastuk e szót: regény. Akkor, régen, még csak regényeket irtak a vasutasok sorsáról, de azóta nagyot haladt a világ és az irodalom, mert ma már vállalatot is lehet csinálni a vasutasok sorsából.

Egész divattá fejlődött vasutak és vasutasok viszonyait irodalmilag kizsákmányolni. A divatnak mi is akarunk hódolni, de miután nem vagyunk kenyéririgyek, a magyar vasutasok témáját egészen átengedjük azoknak, — kik azt monopoliummukká tették és mi foglalkozunk az — angol vasutasok sorsával.

Kimutatást kaptunk több angol vasut alkalmazottjainak szolgálat-idejéről. Érdekes lenne közölni az egész kimutatást, de miután az olvasó közönség véletlenül nemcsak a vasutasok, hanem más és talán nem kevésbé fontos viszonyok iránt is érdeklődik, kénytelenek vagyunk csak néhány adat fölemlítésére szorítkozni.

Azt hisszük, hogy legterheesebb a mozdonyvezetők és mozdonyfűtők szolgálata és a kimutatásból ezek szolgálati idejét fogjuk közölni. Nincs angol vasut, melynél mozdonyvezető és fűtő átlag 8 óránál rövidebb szolgálatot tegyen, a normális szolgálat azonban 24 órán belül 13—14 óra. A caledoni vasutnál 1426 mozdonyvezető és fűtő van alkalmazva; ezek egy hónap alatt 24 órán belül szolgálatban voltak 13 óráig 7320, 14 óráig 2988, 15 óráig 828, 16 óráig 184, 17 óráig 95 és 18 és több óráig 34 esetben. A nordbritish vasutnál 1593 mozdonyvezető és fűtő van alkalmazva; ezek egy hónap alatt 24 órán belül szolgálatban voltak: 13 óráig 4078, 14 óráig 4001, 15 óráig 3177, 16 óráig 1878, 17 óráig 989 és 18 és több óráig 1016 esetben. — Végre tekintsük a szolgálati időviszonyokat az angol északkeleti vasutnál. E vasutnál alkalmazva van 2893 mozdonyvezető és fűtő. Ez alkalmazottak egy hónap alatt 24 órán belül szolgálatban voltak:

13 óráig	11.041 esetben.
14 „	7.730 „
15 „	4.721 „
16 „	2.384 „
17 „	1.051 „
18 és több óráig	542 „

Ezek bizony szomorú adatok, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a fizetések legkevésbé sem állanak arányban a szolgálati ténynyel. Annál feltűnőbb lesz az alkalmazottak e nagymérvű kizsákmányolása, ha szem előtt tartjuk, hogy az a gazdag, a legezivilizáltabb és — leghumanusabb államban történik. Bizony nem irigylésre méltó a magyar vasutasok helyzete sem, de összehasonlítva az angol vasuti alkalmazottak viszonyaival e helyzetet, több mint tulás, ha ugyan nem szándékos ferdítés, azt állítani, hogy a magyar vasutasok existenciája kedvezőtlenebb, mint az angoloké. Különben bármely osztály létviszonyait bírálják egyoldaluan, mindig találhatnak hiányokat, de állítsanak szembe osztályt osztálylyal és az eredmény épp ellenkezője lesz annak, a mit egész sportszerűleg bizonyítani igyekeznek, de — hasztalanul.

A ferde és az álló írásról.

I. Pedagógiai szempontból.

A modern tanítástudomány egyik kardinalis alapelve azt mondja, hogy „a tanítás legyen természetes, legyen a tanulók gondolkodó- és ítélőtehetségét fejlesztő. Aligha lebegett ezen elv

Henrics klerfeldi szépirómaster lelki szemei előtt, midőn a természetellenes, a gondolkodó- és ítélőtehetséget szellemi járószalagra fűző, dülő-írás-módnak alapját megvetette. A gyermek környezetében csaknem minden tárgy függélyesen áll a földön vagy függ a falon. A függélyes iránynak fogalma tehát a gyermek természetében mintegy önkénytelenül nyilvánul. Innét van, hogy az irni kezdő tanulót csak nagy fáradság útján lehet arra szoktatni, hogy a palatáblát ferdére fektesse, mivel egész önkénytelenül — de természetesen — mindig egyenes tartásba fordítja vissza; s ha figyelemmel kísérjük alapvető vonalait, ugy azt tapasztaljuk, hogy sokkal könnyebben húz függélyes, mint dülő vonalat. Miért kényszerítőnek tehát a zsenge kis tanulót a természetellenes dülő-írásra?

Tanítsuk meg őt a betűformák alakos és tetszetős írására, az irány pedig legyen a természetes, a függélyes irány.

II. Hygieniai szempontból.

Még manapság is fontosak és figyelemre méltók Fahrner zürichi tanárnak már 1865-ben mondott szavai: „Man lässt die Kinder schief werden, damit um die Schrift hübsch schiefliege.“ (Csakhogy az írás szép ferdén düljön, elferdülni hagyják a gyermekeket.)

És valóban nagy befolyása van az írástanítási módnak a tanítvány testtartására, mely főleg a dült írásnál nagy előrehajlásban és a testnek tengelye körüli forgásában nyilvánul. Ezen írásnál ugyanis az írka nem az író előtt, hanem inkább jobb felé fekszik, miáltal gerincz-elferdülés, a jobb szem túlerőltetése, a látóképesség romlása, rövidlátás támad; másrészt a szemizmok kénytelenek folyvást jobb- és lefelé működni, és a balszem az írástól távol van, nem is említve azt, hogy az előrehajlás a lélegzést nehezíti.

Ha azonban a fej- és testtartás egyenes és az asztal széléhez párhuzamos, mint az az álló írásmódnál történik, melynél az írka egyenesen a test középvonala előtt fekszik, a sorok az asztal széléhez párhuzamosan és az alapvonások a sorokon függélyesen állanak; — akkor mind a két szem az írkától egyenlő távolságban van és a gyermek csak lefelé kénytelen nézni, a szemizmok tehát nem fáradnak és a testtartás nincs kitéve kártékony befolyásnak.

De a dültírás is megengedi az egyenes fej- és testtartást. ha az írka a test középvonala előtt ferdén fekszik úgy, hogy az alapvonások az asztal széléhez függélyesen állanak. Ez Berlin lüttichi tanár szerint ugy történhetik, ha a test felső része az írka felé nem áll közelebb 25 cmmél és ha a test támpontját a hátban találja, melynek kifárasztása a pad hátsó falához való támasztása által csökken; ha a test nem az asztalhoz támasztatik, hanem attól körülbelül 3 cmmyre távol tartatik és nem a könyökök, hanem csak az előkarok fekszenek az asztalra, továbbá, ha az íráshoz szükséges mozgás csak az ujjizületek, illetőleg a kéztöizület által eszközöltetik.

E szerint ugy az álló- mint a dültírásnál egyaránt szükséges és lehetséges a hibátlan testtartás. Berlin tanár a dültírást még többre bocsúli, mivel az állóírás általában fárasztóbb és könnyebben okoz író-görcsöt és mivel az állóírásnál a tanítónak szintén a legszigorubb figyelmet kell fordítani arra, hogy a tanulókat jó testtartásra intse.

E kétségkívül fontos kérdés azonban még mindig nincs végképen eldöntve. Egyelőre legokosabbnak látszik Fuchs bécsi tanár azon tanácsát követni, hogy mielőtt az állóírás módját általánosan elfogadnók, két elemi népiskolában — egyenlő viszonyok között — alkalmazzuk a két különböző tanítás módot s a tanév végével a tanulók átlagos testtartását összehasonlítván, ki fog tűnni, hogy melyik tanítási mód a jobb és a kevésbé káros.

Említésre méltó végül Berlin tanár ama nézete is, hogy az első elemi iskolákban, az írástanítás lehetőleg korlátoztassék, hogy az naponta fél óránál tovább ne tartson és hogy a tanítók kezdetben inkább a betűk nagyobb alakjára, mint a szépirás követelményeire legyenek tekintettel.

Különlék.

*** Drága házasságok.** Az angol „felső tizek” között történő házasságok nagy költséggel járnak. Így például Portland herceg ezer forintot fizetett ki a menyegzőjére jött vendégek hintójáért. Ez az összeg azonban csekélynek tűnik fel ama háromezer forint mellett, a melybe Luiza Viktória hercegnő menyegzőjén a torta került. Pedig ez a torta nem is volt valami rendkívüli drága, mert nyolcz mázsát nyomott s hat hónapig kellett mintáznia. A menyasszony Nizzából és Genuából hozott virágdisze, a vőlegénynek ötszáz forintba kerül, — a menyasszony ruhán levő csipke pedig 20,000 forintnál is drágább. Mikor a walesi hercegnő férjhez ment, a belga királyné 100,000 forint értékű csipkét ajándékozott neki. A menyasszonyi csipő ötszáz forintba, sőt többre is kerül, mert gyakran tizenkét tucatot is megrendelnek egyszerre. Még drágábbak a menyasszonyi ajándékok. Így például a bathi herceg a 300.000 forint értékű családi gyémántokat ajándékozta menyasszonyának. Newcastle hercegné gyémántjai kerek egy millióba kerültek, A lady Tweedwaite számára készült gyöngyfüzér 120.000 forint értékű volt, a velszi herceg menyasszonyi ajándékai között is volt egy hasonló értékű ilyen gyöngyfüzér. Az angol előkelők közt szokássá vált az is, hogy a nászutat kocsiiban teszik meg, mert a vasut nagyon — parasztos.

*** Egy katonatiszt tragédiája.** A stanislaui tűzredek egy főhadnagya, L a t t Vilmos, megismerkedett tavaly egy odaváló szép leánnyal s benső viszonyt kezdett vele. A mikor a leánynak gyermeke született, azt kívánta kedvesétől, hogy fogadjá őt magához közös háztartásra. A főhadnagy bőven ellátta pénzzel a szerencsétlen teremtést, a ki azonban tovább üldözte és zaklatta, a míg végre áttétette magát Laibachba. — Ott beleszeretett a tiszt egy szép gazdag leányba s a szülők megengedték, hogy feleségül vegye. Már le volt téve a kauczió s kitérték az esküvő napját is, a mikor az elhagyott szerető beállt gyermekével és anyjával a főhadnagy lakására s beszállt az ott magát. A katonatisztet kétségbe ejtette ez a váratlan fordulat. Másnap a bukott leány elment a menyasszonyhoz térdenállva kérte, hogy gyermekét ne tegye apátlanná. A szegény menyasszony megígérte, hogy visszaadja neki kedvesét s másnap Laibach legszebb leányát holtan halászták ki a Laibából. Később a főhadnagy is beleugrott a vízbe ugyanazon a helyen s holttestét maig sem fogták ki.

*** Megvénült mátkapár.** A párisi rokkantak házában különös mátkapár esküvője lesz a napokban. A vőlegény, Alexandre Barthélémy, hetven éves s harmincz év óta jár egyben menyasszonyával, a hatvanegy éves Prudence Charseigne kisasszonnyal. A vőlegény 1854. óta lakja a rokkantak házában, menyasszonya pedig a rokkantak házában betegápolónő. Barthélémy többször akarta már oltárhoz vezetni szívének választottját, de parancsnok nem engedte meg. Most végre Freycinet hadügyminiszterhez fordult, a ki engedelmével hozzájárult, hogy az öreg szerelmesek egymásé lehessenek.

*** Egy főherceg halála.** Bécsből jelentik hogy Károly Szalvátor főherceg, Mária Valéria főhercegné apósa, tegnap délután meghalt. Mint az uralkodó családnak már három tagját e télen, őt is a tüdőgyulladás fajtájú influenza vitte el. E hó 8-án feküdt le. A főherceg maga is tudta, hogy állapota veszedelmes és 16-án fölvetta a haldoklók szentségét. Fia, Ferencz Szalvátor főherceg, szombaton Welsből Bécsbe sietett. A király, Mária Valéria főhercegné és az egész uralkodó család naponként többször kérdezősködtek a beteg állapotáról és óráról-órára szomorubb híreket hallottak. Hétfőn éjjel a főherceg érverése el-elállt, lélegzése nehéz lett és eszmélete elveszett. Nem is tért többé magához s délután 3 óra 20 perczkor meghalt. Az elhunyt 1839. április 30-án Flórenczben született. Testvérbátyja az eltűnt Orth Jánosnak. A toscani forradalom után családjával Lombardiába ment s a császár főhadiszállásán mint őrnagy részt vett a francziák és piemontiak ellen való harcokban. 1861-ben nőül vette Mária Immaculata főhercegné asszonyt, II. Ferdinánd király leányát. E házasságból kilencz gyermek született, kik közül a harmadik, Ferencz Szalvátor, Mária Valéria főhercegné asszony férje.

*** A hercegprimás és Esztergom.** A hercegprimás csak a jövő hó elején vonul be székhelyére s így fölavatása is februáriusra maradt. A primás ugyanis a választások lezajlása előtt nem akar Esztergomba utazni s e miatt is halasztotta el utazását. A primási tisztviselők körében különböző hírek keringtek legutóbb azokról az újításokról, melyeket a primási javak tisztviselői körében az új primás életbeléptetni szándékozik. E hírekkel szemben a tisztviselőket teljesen megnyugtathatja az a terjedelmes magánlevél, melyet a hercegprimás egy előkelő esztergomi polgárhoz intézett. Ebben — mint levelezőnk írja — a primás jóakarattal teljes hangon emlékezik meg összes tisztviselőiről s határozottan kijelenti, hogy nem óhajtja sorsukat fizetésök alábbszállításával nehezíteni, sőt ellenkezőleg éppen azon iparkodik, hogy összes gazdasági tisztjei és tisztviselői sokkal könnyebb javadalmasban részesüljenek, mint eddig. — Ez a kinyilatkoztatás tökéletes harmóniában áll a primási pénztár abbéli intézkedésével, hogy a tisztviselők nem utólagosan, három hónap múlva, hanem már most megkapták. — Az iparosokra vonatkozólag is kijelentette leveleiben a primás, hogy minden szükségessé holmiját és berendezését kizárólag magyar és pedig a székhely számára a első sorban esztergomi iparosoknál fogja megrendelni.

*** Macskatermesztői beteg.** A nizzai kórházban különös eset történt. Egy tüdőgyulladásos beteg deliriumban leugrott a kórház negyedik emeletéről. Az ápolók halálra rohantak le az utcára, hogy összeszedjék a szerencsétlen ember összeszedett holttestét. Képzeltetni meglepetésüket, mikor azt látták, hogy a negyedik emeletéről leugrott beteg éppen akkor kel fel nevetve a földről s akar visszamenni a kórházba. Maga ment fel a lépcsőn, folyást erősítgetve a a hűledező ápolóknak, hogy semmi baja sem történt. Lefektették ágyába, az orvosok megvizsgálták s konstataáltak, hogy még belső sérülést sem szenvedett. A következő napok megerősítették e vizsgálat eredményét, a betegnek csakugyan nem lett e halálugrástól semmi baj, sőt betegsége határozottan jobbra fordult a négyemeletes kirándulás óta.

*** Szerelmi dráma — Debreczenben.** Nem éppen Debreczenben, de a budapesti „Debreczen”-hez címzett vendégfogadóban történt tegnap egy csaknem naponként megújuló történet. Tegnap reggel egy fiatal szerelmes pár akart önként megválni az élettől. Tily Károly 20 éves hentes legény és Merényi Vilma 19 éves pénztárosnő hosszú tapasztalat után arra a meggyőződésre jutottak, hogy ők sohasem lehetnek egymásé. Elhatározták tehát, hogy együtt halnak meg. Tily szerzett egy revolvert s azzal ma reggel előbb szeretőjére, majd önmagára lött. A golyó mindegyiküknél a bal mellen hatolt be, de halált nem okozott. A fiatal szerelmeseket vérükben fetrengve találták meg szobájuk padlóján. Sérüléseik életveszélyesek. Hátrahagyott levelükből kitérjük, hogy együtt akartak meghalni. Beszállították őket a Rókus-kórházba.

*** Cserebogarak a hóban.** Azok a bizonyos sokat emlegetett „legöregebb emberek” ugyan csak csóválhatják őszeit, mert minden jó memóriájuk daczára sem emlékeznek sok tételre, mely a mostanihoz hasonlított volna. Egy nap azt jelentik az újságok, hogy „nincs hó”, másnap már, hogy „sok a hó”, egyszer tavaszi „locs-pocs” teszi az utakat járhatatlanokká, majd nyári villámlás és mennydörgés ijesztgeti az embereket, vagy pompás szivárvány gyönyörködött. Most meg azt írják nekünk, hogy a szokatlan időjárás még cserebogarakat is elbolondította. Tolna vármegye Bonyhád állomásán ugyanis e hó 13-án reggel egy pár teljesen kifejlesztett cserebogarat láttak előbujni a hóból. Frissen és mohón repültek egy fára, de bizony szomoruan tapasztalták, hogy annak ágai nem virágoztól — fehérlenek. Nagyon korán jöttek, most még csakugyan senki sem kérdi tőlük, hogy „mikor lesz nyár!”

*** Szivárvány januárban.** Ritka szép természeti tűnemény volt látható tegnapi délután Sztármár-németi város láthatárában: délután 3—4 óra közt tiszta, éles körvonalú szivárvány. Nem is késtek a németi vén asszonyok e tűneményből jósólni, a rendes babonán kívül ezuttal még a képviselőválasztást is belevonták a jóslatáiba. Mint levelezőnk írja, a jóslató vén asszonyok

többsége határozottan az Ugron Gábor győzelmét látja meghirdetettnek a téli szivárványból.

*** Edie és Georgie.** A walesi herceg idősebb fiát, a ki most hunyt el, Edienek hívták családi körben, míg a fiatalabbiknak Georgie volt bizalmasan használt neve. Feltűnő volt a nagy ellentét s ez évek multán egyre határozottabb lett, mely a két testvér között kedélyre nézve létezett. Edie szóval, hideg és feszes volt mindig. Nővérei „collur and cuffs”-nek hívták, mert csakugyan úgy tartotta magát, mintha pléből lett volna inggalja és kezeloje. Ez a kedélyes csufolás azután a világba is átment s a londoniak előtt Edie hercegnek nem is volt már más neve. A fiatalabb herceg Georgie maga a megtettesült szeretetméltság és élénkség. A milyen volt kis gyermek korában, vig, pajzán és csevegő, olyan ma is. Ha a trónörökös családja a színházi páholyba megjelent, a közönség élvezettel nézte, mint izeg-mozog Georgie Anyja és atyja körül. Majd az egyik, majd a másiknak mondva valamit tréfás megjegyzést, mely a szülőket mosolyra indította. Edie feszesen áll a második sorban szülei mögött s halvány arcán állandó volt a hidegség, mely nem engedett fel. A clareoczei herceg feltűnőleg hasonlított anyjára s egyizben gyermek korában, nővérei anyjuk öltöző szobájában a tükör elé állították s női kalapot tettek fejére, vállait pedig női kendővel takarták le. Azután elhívták atyjukat, a ki az első pillanathban meglepetve állt meg a küszöbön, oly frappáns volt a hasonlatosság a fiu és anyja arcvonásai között, kivált ily feltöltetés mellett. Az angolok természetesen sokkal inkább kedvelték a kis Georgiet, de hangulatok az utóbbi időben nagyon megváltozott Edie irányában is, midőn látták, hogy mióta a bájos Teck herceg kisasszony vőlegénye lett, félénkült és mosoly derítette fel vonásait. A sorsnak valóban kegyetlen játéka volt, hogy akkor vitte a sirba Ediet, midőn szive szerelemtől dobogott és megtanulta a boldogsághól a mosolyt, melyet az előtt nem ismert. Georgie derült arcán pedig alighanem először futottak végig a metsző fájdalomnak könnycseppei, midőn bátyját elragadta a halál.

Városi ügyek.

Idegen ápoltak. A városi számvevői osztálynál már összeállították azt a kimutatást, mely az idegen illetőségűeknek a debreczeni köz-kórházban történt ápolatásokról szól. E szerint városunk köz-kórházában 186 idegen illetőségű egyén nyert gyógykezelést.

Számonkérőszék a városnál. Debreczen városánál gr. Dégenfeld József főispán elnöke alatt, febr. 2-án lesz a számonkérőszék. Ez alkalommal a beérkezett, kiosztott és elintézt ügyek szemléltetnek meg s vizsgálatnak felül.

Az utcaseprők szegény öreg emberek, akik gyakran rendszabályoztatnak meg a rendőrség által, bizony nem kaptak fizetés emelést. A folyó 1892. évre kerek hatezer forint fizetés állapított meg a részükre. Ebből az utkaparók 2640 forintot, az utcaseprők pedig 3360 forintot kapnak. Egyre-egyre pedig alig jut több száz forintnál.

A realiskola telkéhez szükségelt hatvan-utcai 1553. számú ház vételárát, melyet a város Szabó István és nejétől vett meg, most utalványozták ki a tisztifőügyész jelentésére. Az új realiskola telkéhez szükségelt házat tizennégyezer forintért vette meg a város.

A főorvos jelentése. Dr. Sárváry Gyula városi tisztifőorvos Debreczen egészségügyéről ma ismét jelentést terjesztett a polgármester elé. A jelentés szerint a betegeskedésekben óriási és felette kedvező fordulat állott be, a mennyiben az áldozatokat is szedett influenza rohamosapadásban van és a roncsoló toroklob már csak szörványosan fordul elő. A tisztifőorvos előterjesztéséről a miniszteriumnak is tesz a város jelentést.

A kaszáló telekkönyvek ügyében rég várt miniszteri határozat leérkezett Debreczen város tanácsához. A telekkönyvek február elsejétől lesznek a városháza kiadóhivatalában közszemlén. Azok, a kik akár hitel, akár tulajdonjogi kifogásokat akarnak emelni, a közzesemlére kitért idő alatt eszközölhetik. A kaszáló telekkönyvek ügyé-

vel különben lesz alkalmunk még bővebben is foglalkozni.

A reáliskola terve, melyet a miniszterium által ajánlott építész készítette, már teljesen kész s a tervező értesítése szerint már a héten leküldi a városi tanácshoz. A reáliskola építkezésének különben is rég elbírálásra váró ügye csak a választási mozgalmak lezajlása után kerül tárgyalásra a városi tanács elé.

Zászlóbontás.

— Alkalmi leleplezések. —

... Az én kerületemben sem több, sem kevesebb, csak huszonkét község vagyok; a mi ugyan nem sok, de mégis több, mintha huszonegy lenne. A kártyajátékosok erre nyilván azt mondják majd, hogy huszonkettő már fucses! De én bízom a huszonkét községem szavazó polgáraiban s nem retírálok.

Igy szónokoltam mintegy öt évvel ezelőtt, mert hát már egy cikluson keresztül képviseltem ezt a huszonkét községet, mondhatnám volt szerencsém képviselni, mert utazásaim közepette se a lábam ki nem törött, se a torkom be nem rekedt, hanem a gyomromat, azt megterheltem mindannyiszor. Czudarul megterheltem, s nem tudta volna megpuhítani gróf Károlyi országgházi pezsgője sem. Igaz ugyan, hogy a gróf engem mindig csak csunya mameluknak nézett, hát le is mondtam a reményről, hogy valamikor az általa nyújtott pezsgőt izleli meg ajkam.

Huszonkét községem van, mint már fentebb említém, de — milyen huszonkét község ez, Istenem!

Nines olyan férfiak egyiknek sem, a ki egy liter karcost egy folytában le nem eresztene a garaton s mozgalmak időkben más szivart is ismerne, mint a virgóniát.

Az asszonyai, a leányai tyűhaj! — szemzedett gyöngyök, égből esőppent angyalok! Az asszonyok, ah, azok az asszonyok! — ők segítettek engem oly magas polczra, honnét mint szeretett képviselő, szemlélhettem öt éven keresztül a világot!

Az első megválasztásomat a bagocsi birónénak köszönhetem, a ki pedig ugyancsak megplanirozta az ábrázatomat, mikor első ízben a derekához nyultam. Ennek a birónénak a huszonkét község mindegyikében öt-hat rokona volt, bátyja, öcsce, huga, meg tudom is én mi je. A bíró aztán csak befogatta négy derest, felpakoltatta a kocsihoz az asszonyt, a ki mellett nekem is jutott egy kis hely s usgyé, mentünk faluzni. Mind a huszonkét községet a biróné parázsszeme, pergő nyelve hódította meg a számomra.

Ez az asszony tudott aztán programbeszédeket vágni, csiklandós mosolylyal, átszelleműten, akár csak egy bagocsi orléansi szűz. Ilyen korteseket szerezne magának a Szápáry-kormány! — ilyeneket... hm, de hát mit érnevelük?!

Meghalna a kortes, odalenne a komaság, pardon, a kerület. Az én szép biróném is lehunyta már azokat a tüzes szemeit, mot én is csak amolyan ablakfa állapotban sinylódóm s válság előtt állok.

Az özvegy bíró tudni sem akar rólam: a birónénak a huszonkét községben lévő kétszáz két rokona már a fotografiámat is a mestergerendára dobta.

Most, hogy körutat tettem a kerületben, hideg, szemtelen arcz fogadott mindenütt. A pillér pusztai kanász rám támadt, hogy mért nem szólaltam fel az országgyűlésen akkor mikor az ő bojtárját, ki a bagocsi bucsun rakoncátlanokodott, a csendőrök kóterba dugták?! Az én hatalmas felszólalásomra bizonyos, hogy napvilágra került volna a lökötő s nem hullott volna el a falkájából annyi gömbölyödni kezdő suldó-malacz.

Vertem a mellemet, sajnálva a kanászt, a bojtárt, meg az elhullott suldó-malaczokat.

A gubacsi rektor el akarta velem csapatni a papot, aki a stólaból egy fabatkát sem juttat néki. Megígértem, de a rektor nem hitte.

Matyókfalva helységnek kalapácsa engem okozott a másik kalapácsért, hogy én hoztam a nyakára, én jártam el a dolgában, mert a szolgabíró másként nem engedett volna még egy kovácsmühelyt felállítani a faluban. Most ő az üres

üllőt kalapálhatja, az a másik meg majd belefutad a saját zsirjába.

Kis-Butykára nentem innét. Félénken lapultam a korcsma falához, kukucsálva az ablakon, vajjon nem az én választónémem mulat-e az ivóban? A korcsmáros serényen hozta a bort s már aggódva tapogattam a bugyellárisomat, mikor odabent felharsant a nóta:

„Kossuth Lajos megint izent!”,

Aztán tovább, hogy

„Éljen a magyar szabadság,

Éljen a haza!”

Hát már ez a község is elejtett! Borzasztó! Pedig az itteni korcsmáros, gondolom, még mai napig is áldja a nevémet, hogy őt esztendő előtt urrá tettem.

Még egy községem, hajdanta erős váram, volt hátra. Ennek a községnek a templomára az én költségemen tették fel az aranyos gombot, hittem, hogy csufra ide csak nem megyek. Bekopogtattam a főkorteseimhez; Puliszka Vendel volt a neve e nemes férfunak, ki most influenzától gyötörve, az ágyban feküdt.

— Lealkonyodott már a mi napunk, nagyságos uram, mondta az öreg kortes, kár volt ide betenni a lábát, ha megtudják, agyon verik.

Hüledezve kérdeztem tőle, hogy miért?

— No mert az ellenpárt azt híreszteli, hogy ezt a nyavalyát is, amiben most én szenvedek, a magas kormány küldte hozzánk látogatóba. Sanyargatják a népet; ilyen, nem tudom milyen betegségbe se nyved most az egész falu. Nem voksol itt egy fia se!

Lehorgasztottam a fejemet; tünt dicsőség hunyó sugara reszketett a szivemben s nagyot sóhajtott:

— Hej, bagocsi szép biróné, kár érted, hogy elföldeltek, a te parázsszemeddel, meg a pergő nyelveddel még mentünk volna valamire, de így?

Huszonkét község van a kerületemben, de az a huszonkettes szám az én kártyámon is már alighanem fucses!

Választás előtt.

— Egy hölgy indítványai. —

Mégis csak akadékoskodó emberek azok az ellenzéki férfiak. Most már megint azon akadnak fenn, hogy a választások tétre esnek. Ezt mi hölgyek bármily ellenzéki nézetekkel bírunk is: nem kifogásoljuk; sőt éppen azt merjük állítani, hogy mindennemű választás jogos terminusa a tél; — ezt tartották szem előtt a kalendarium csinálók is, a midőn a farsangot tétre helyezték, már pedig ki tagadhatná, hogy a legfontosabb „választások” farsangon történnek?! És pedig nem öt évre, de egy egész életre szóló mandátummal...

S ha kivallatnák azokat az akadékoskodó ellenzéki képviselőket, kik borzadnak a téli választásoktól, kisülne, hogy legalább is kétharmadrésze maga is télen választott vagy választatott a nélkül, hogy valamelyikük influenzát kapott volna... De hát így jönnek az emberek ellenkezésbe önmagukkal! Aztán hol itt a logika és hol itt a konzekvencia?

Azok az ellenzéki képviselők pedig, kik még nem választottak, sem pedig nem választattak: nem érdemlik, hogy a választások terminusának megállapítására befolyást nyerjenek. Nem bizony! És adja az Isten, hogy ők mindig kisebbségben legyenek!

Sajnos, hogy a parlamentáris szabályok meg nem engedik, hogy a karzat is tehessen indítványokat, máskülönben a következő szerény indítványt, jobban mondva: javaslatot terjesztenék a T. Ház elé.

1. A választások mindenkor télen, farsang idején tartandók.

2. A képviselőjelöltek pártkülönbség nélkül tartoznak kerületük székhelyén, a hangulat előkészítése szempontjából a szükséghez képest egy vagy több kortesbált rendezni, melyeken a négyeseket s kotillionokat a jelölt köteles rendezni, hogy így a választók meggyőződést szerezhesse a jelöltek szervezkedési és rögtönzési képességéről, mely tulajdonaikat főképp a hatodik figuránál fényesen ragyogtathatják. Ezek egyszerűs mind feleslegessé tennék a programbeszéd megtartását is; — de ha esetleg szónoki tehet-

ségük a négyes és kotillon-rendezés alatt kellőképpen meg nem nyilatkozhatnak: érvényre juttathatnák ezt a souper tartama alatt pohárköszöntőkben, mire aztán a tus a választók részéről a souper-csárdásban adatnék meg legméltóbbképpen; e csárdás miként lejtéséből a jelölt urak következtethetnének az őket körülvevő lelkesedés fokára is, sőt a souper-csárdásból mintegy megítélhetnék: várhatják-e megválasztásukat avagy nem.

3. A kortes-bálok minden párt más-más tánczot tartozik kultiválni. Így pl. a kormány-párti-táncz lehetne a három lépésű valczer; a nemzeti párté a négyes; az Ugroné a hopsz; a függetlenségié: a csárdás és toborzó, melyeknél a „közbeszólások” hatalmasan érvényesülhetnének s a lassu magyar a lelkes Kossuth-nótával indulhatna meg; továbbá nemzetiségi-párt-tánczul igen alkalmas volna pl. a mazurka s így tovább.

4. Az egyes pártok saját párt-tánczukhoz hívek tartoznak maradni; azonban a másik párthoz tartozó választópolgárok az egyes tánczok folyama alatt apró „tűntetések” rendeznek. Így pl. a négyest összezavarhatják, a valczerezők elé gáncsot vehetnek, hogy azok eibukjanak s más ezekhez hasonló gyöngéd tüntetéseket rögtönözhetnek.

Megjegyzem, hogy az ellenzékiek a ropogós csárdások által nagy többséget teremthetnének. Különösen a souper-csárdásnál, az hiszem — kivált a szilajabb vérű pártemberek közül — tömegesen fuzionálnak...

Ez különben attól is függene, hogy minő tánczosokat tudnának a különböző pártok produkálni s „forgalomba” hozni.

5. A főispánok és pártelnökök gondoskodni tartoznak pártjuk kebelén kitűnő és fáradhatatlan tánczosokról. Az előtánczosok a közigazgatási tiszviselők köréből kerüljenek ki, hogy tömegre mennél közvetlenebbül hathassanak.

6. Minden megye tánczmestereket képző tanfolyamot tartozik létesíteni, hol kortespárt tánczmesterek képeztesse, kik közül azonban az „illem tanár” titulust csakis az ellenzéki párt-tánczmesterek viselhetik jogosan.

7. Pártértekezletek színhelyeül a kortes-bálok buffetje szolgáljon, hol a kapacitálás kitűnő eszközeül az üres palaczkokat sans géne használhatják a t. választók. Az esetleges károkat a jelölt fizeti.

8. A választás eredménye farsang utolsó napján hirdetendő ki, a midőn a megválasztott képviselő a mandatumot átveszi.

9. A hopponmaradt képviselőjelölt a főkortesek által Lucza-széken meghordozandó stb. stb. Hogy minő kiszámíthatatlan előnyök származnának a választások ilyeneképpen való megéjtéséből, azt szinte feleslegesnek tartom elősorolni. Csakis a legfontosabbakra szoritkozom.

Kétségbevonhatatlanul be van bizonyítva, hogy a „szótbbség” rendesen ott van, a hol mi hölgyek vagyunk s a hova beavatkozunk, nagyon világos tehát, hogy a jelölt urak s az illető pártkörök csakis javukon munkálnának ha a hölgyek eredménydus korteskedésének ily módon tért nyujtnának.

De el homályosul ez azon előny mellett, melyet e kortesbálok s farsangi választói társasestélyek azon hölgyekre és választó polgárookra gyakorolnának, kik még maguknak nem választottak és a kik még nincsenek meg, illetve ki választva. Ezekre nézve a választási farsangok időközeli valóságos olympiasokat képeznének... innen számítanak az időt!

Az alkotmánytan különben is világosan tanítja, hogy a kik választók, azok egyszersmind választók is; (az egész alkotmányból erre a passzusra emlékezem legjobban!)

S bizony ugy hiszem, megérdemlik a választópolgárok, hogy e joguk minden tekintetben érvényesülhessen!

Választási mozgalmaink.

H.-Pályiból írja levelezőnk: a h.-pályii választó kerület függetlenségi pártjának elnöke Th u o l t István e hó 10-ikére H.-Pályiba képviselőjelölt kijelölésére pártértekezletet hívott össze hol a rossz ut daczára is 7—8 községből jelentek meg a választó polgárok Szalay Ferencz 48-as honvéd házánál. Elnök az értekezlet meg-

vezés alatt kellő-
k: érvényre jut-
a alatt pohárkö-
a választók ré-
atnék, hogy legmél-
lejtéséből a jelölt
ket körülvevő lel-
r-csárdásból mint-
e megválasztásukat

len párt más-más
pl. a kormány-
épésű valczer; a
groné: a hopsz;
és toborzó, me-
o k" hatalmasan
magyar a lelkes
eg; továbbá nem-
mas volna pl. a

at párt-tánczukhoz
azonban a másik
ok az egyes tán-
n t e t e s e k e t
összeszavarhatják,
zhetnek, hogy azok
hasonló gyöngéd

lenzékiek a ropo-
ségeit teremthetné-
dásnál, az hiszem
bártemberek közül

üggene, hogy minő
nböző pártok pro-
hozni.

nökök gondoskodni
inő és fardhatat-
osok a közigazgatási
ki, hogy tömegre
ssanak.

czmestereket képző
eni, hol kortespárt
kik közül azonban
csakis az ellenzéki
jogosan.

nhelyeül a kortes-
ol a kapacitálás
aczkokat sans géne
Az esetleges káro-

nye farsang utolsó
ón a megválasztott
eszi.

viselőjelölt a főkor-
hordozandó stb. stb
atlan előnyök szár-
ntékepen való meg-
nek tartom elősö-
kra szoritkozom.

be van bizonyítva,
rendesen ott van,
s a hova beavatko-
hogy a jelölt urak s
vukon munkálnának
korteskedésének ily

azon előny mellett,
gi választói társas-
választó polgárokra
ruknak nem válasz-
k meg, illetve ki v á-
választási farsangok
okat képeznének...

önben is világosan
, azok egyszersmind
egész alkotmányból
legjobban !)
, megérdemlik a v á-
k minden tekintetben

galmaink.

önk: a h.-pályii vá-
i pártjának elnöke
kére H.-Pályiba kép-
ekezletet hívott össze
—8 községből jelen-
ok Szalay Ferencz
ok az értekezlet meg-

nyitván és összejövételünk céljait előadván,
képviselőül ajánlotta a székelyhidi választó ke-
rület függetlenségi pártjának elnökét N o s z l o-
p y Gyulát, mely ajánlatát az értekezlet egyhan-
gulag elfogadta. Az értekezlet testületileg ohajt-
ván képviselő-jelöltünket felkérni a közöttünk
való megjelenésre, zászlók alatt mentünk a
S z á t ó r y Dezső lakására, ahol jelöltünk száll-
va volt, és oda érve, elnökünk lelkes szavakban
tudtára adta N o s z l o p y Gyulának, hogy a H.
Pályi kerület őt kéri fel a jelöltség elfogadására.
Bár nem számított, ilyen megtiszteltetésre, de
hazafiúi kötelességének vél általa eleget tenni s
azt köszönettel elfogadja és innét ismét a zászló
alatt és a nép által rögtönözött kortes dal ének-
lése mellett vonultak vissza az értekezlet helyi-
ségébe, ahol is jelöltünk programbeszédét meg-
tartotta, melyet az értekezlet örömmel fogadott.
Ezután elhatározatott, hogy e hó 14-én N-Létán
egy nagy értekezlet tartassék, melyre minden
községből meglesznek hívva a választók. Végül
Szalay Ferencz a vidékieket megvendégelte s
képviselőnkét életve az értekezlet szétosztott.

Nagy-Léta. E hó 14-én tartatott meg Nagy-
Létán a h.-pályii vál. ker. függetlenségi pártjának
nagy értekezlete, a mely látogatott volt,
mert daczára az esős időnek, 9 község volt kép-
viselve (Léta a 10-ik). Az értekezlet megtartása
11 órára volt kitűzve és 10 órakor megjelent
Kiss Albert kíséretében jelöltünk N o s z l o p y
Gyula és utána a községek némely része lovas
bandériummal. (A környári jó hazafiak a lóvizs-
gálat végett délelőtt nem jöhettek délután mégis
eljöttek.) 11 órakor a piaczon megtartani szán-
dékolt programbeszédét az eső miatt a nagy-
vendéglő udvarán fedél alatt tartotta meg követ-
jelöltünk beszédét. Azután Kiss Albert tartott
magvas beszédét, felsorolván benne a független-
ségi párt magatartását s a mult országgyűlésen
kivívott eredményét. A beszédek után alelnökünk
K e r e s z t f a l v i Antal ur által megrendelt
250 terítékű bankettre gyűltünk össze, a hol is
önként ajánlkozott nemzeti kokárdával díszített
rendezőök működtek és az ebéd alatt a szebbnél-
szebb felköszöntők sem hiányoztak. Ezután a
vendéglőből 2 óra után eltávoztak azon biztos
reményben, hogy jelöltünk zászlóját győzedelme-
sen fogjuk a választáskor is lobogtatni.

Igazoló jegyek szétosztása. A debreczeni
választók szavazási igazoló jegyeiket ma kezdték
széthordani a városi hajduk. Minden utcában
más más hajdu hordja, úgy hogy a hét végére
kezébe jusszon a szavazó polgároknak. Azok akik
a hét végéig sem kapnak meg a szavazáshoz
szükséges igazoló jegyeiket, átvehetik a városi
főjegyzői hivatalban.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünneppap-
on d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.
Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyit-
va van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.
Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva
pénteken 11-től 12-ig.
Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn.
szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.
A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig d.
u. 2—5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár
nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ün-
neppnap d. e. 10—11 óra közt.
Színház. Naponként péntek kivételével, este 7
órákor előadás.
Január 20. Timár ifjuság bálja a Margitfűrdő dísz-
termében.
Január 21. A polgári kör bálja a „Bika“ dísz-
termében.
Január 23. A függetlenségi párt bálja a Margit
fűrdő dísztermében.
Január 24. Az asztalos ifjuság táncestetéye a
Margit fűrdő dísztermében.
Január 27. A csizmadia ifjuság betegsegélyező
egyesületének bálja a Margit fűrdő dísztermében.
Január 28. Zártkörű theastély a Margit fűrdőben.
Január 30. A szürszabo ifjuság bálja a Margit
fűrdőben.
Január 31. Az iparos kör bálja a Bikában.
Febr. 6. A kőmives iparosok bálja a Margitfűrdőben.
Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit fű-
rdőben.
Februar 20. A kereskedő ifjak önképző egyesüle-
tének huszonöt éves jubileuma.
Februar 21. Jubiláris táncestetély a Bika díszter-
mében.
Febr. 25. Zártkörű thea estély a Margitfűrdőben.
Febr. 26. Pinczer ifjuság bálja a Margitfűrdő dísz-
termében.
Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fűrdőben.

— **Illusztrált könyvezetés.** A konkurencia
világában már a könyvezetés illusztrálására is
rákerült a sor. Sokkal érdekesebb meglepetés és
ujtság ez, semint állásunkból kifolyólag agyon
tudnók hallgatni. Egy kórházi betegekről vezetett
könyv czirkál a város hivatalos helyiségeiben,
melyet sokkal szivesebben vesznek kézbe, mint
a poros aktákat. De hogyis ne mikor a kórházi
kimutatás illusztrálva van. Kiemelendő, hogy a
czimlapján orvosságos üveg, recept, kanál és
egy kristály ábrái tűnnek a szemelő. Valóban
kedélyes világot élünk, maholnap már az üzleti
könyvek minden lapjára odalehet képbe is raj-
zolni a különben száraz és komoly tételeket.

— **Debreczen vásári sertésárak.** Az orszá-
gos vásár valóban olyan volt, mely alig ért fel
egy jó heti vásárral. A sertés vásárról a követ-
kező adatok nyujtanak felvilágosítást: Hizlalni
való sertés: magyar első rendű süldő (11—20
hónapos korban) 28—30. — Nevelni való ser-
tés: malacz (4—11 hónapos korban) 28—32
forint páronként. Felhajtás 30.000 drb. — El-
adatott 11.916 drb. Az üzlet irányzata nagyon
lanyha.

— **Választási mozgalmak a IV. kerületben.**
Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a
Debreczen városi IV. választó kerületben K i s k
a s s á n, a képviselő választás február elsején
fog megejteni, minden előzetes jelölés és pro-
grambeszéd nélkül. Legnagyobb reménye van a
győzelemre az eddigi képviselőnek, ki hasonlóan
többi kollegáihoz ez ideig semmit sem tett ke-
rülte érdekében. Erős kapacitálás folyik min-
denütt s a mi legérdekesebb a dologban — több
előkelő nő is korteskedik. A tisztujítás szintén
február elsején fog megejteni.

— **Elcsipett cigány.** A rendőrség ismét
csipett el egy gyanus viseletű elegáns fiút, akire
aztán kitudt, hogy cigány és hogy a rendes ke-
releti forrása az iparengedély nélkül üzött zseb-
metszésből áll. A vasutnál csipték meg s beki-
sérték a városházába.

— **Táviro hivatali szolgálat.** A kereskede-
lemügyi miniszter körrendeletileg értesített vala-
mennyi posta és táviro hivatalt, hogy a követ-
választások alatt — két hétig — éjjeli szolgál-
tot is teljesítsenek. A debreczeni táviróhivatalban
az egész éjjelre kiterjedő szolgálat már kezdetét
is vette.

— **Kié lett a kis csizma?** A tegnap közé
tett pályázati hirdetés után ma korán reggeltől
valóságos ostromnak volt a szerkesztőség kitéve.
Egyik-gyermek a másiknak adta az ajtó kilincset
és szerkesztőségünk E t h e y bácsija, a kis
csizma találója, aiyai jóakarattal igyekezett köz-
tük rendet tartani. Ma délelőtt több mint har-
mincz gyermek fordult meg szerkesztőségünkben
valóban magunk retentünk meg a nagy nyo-
mor láttára. A harmincz gyermek között ebben
a metsző hidegben, egy sem volt, a kinek lábán
olyan csizma, vagy cipő lett volna, mely csak
némi tekintetben is ellenállhatott volna a nagy
hidegnek. Szegényebb, rongyosabb egyik, mint a
másik s nem tulzunk, ha azt mondjuk; szer-
tünk volna száz pár kis csizmát kiosztani közöt-
tük. Egyik a másik után próbálta a kis csizmát
de mihaszna csak nem akart jó lenni egyiknek
sem. Tíz óra tizennolez perczkor egy csep kis
gyermek jött a szerkesztőségbe, a kit a bátyja
vezetett be. Olyan cipő volt a lábán, hogy száz
macska sem fogott volna benne egy egeret.
Dideregve, fázva, csaknem mohón kapott a kis
csizma után s lázas gyögyörűséggel kapta a
lábára. A kis csizma odapászolt a lábára s a
szerkesztő ur munkatársai jelenlétében T a s i
Kálmán öt öves gyermeket a kis csizma boldog
tulajdonosává tette s azonkívül adott még neki
más jutalmat. Azután szépen bement a ne-
vét, megköszönte a kis csizmát és többször
hangsúlyozta, hogy nagy szüksége volt rá, mert
az édes apjok alig bir kilencz kis testvérjére ke-
resni. Mig mi örömmel adtunk tul a kis csizmán,
addig T a s i Kálmán a gyermek csoport rivalgása
közt hagyta el a szerkesztőséget.

— **Lehet korcsolyázni.** Beállott a hideg
idő. A Margit fűrdő jégpályáját már napok óta

készítik a korcsolya sport kedvelőinek s ma már
a használatnak át is adatott. Minden alkalommal,
mikor a jég használható a főtéri Szikszay házon
fehér-kék-sárga színű lobogó leng. A nagyerdei
korcsolyatér is elkészült s ma már az is hasz-
nálhatóvá lett.

— **Vizsgálat az üzletvezetőségénél.** Az ál-
lamvasutak debreczeni üzletvezetőségénél alkál-
mazott gyakornokok vizsgálata ma kezdődött
meg. A vizsgálat a táviróból üzletvezetőségi
szakemberek előtt történik s valószínűleg két-
három napig tart. A vizsgálaton nyolcz gyakor-
nok vesz részt.

— **Nagy hajtóvadászat.** A vadászati sport
kedvelőiből álló nagy társaság e hó 21-én, azaz
holnap nagy hajtóvadászatot rendez. A vadá-
szatra minden előkészületet megtettek s a ked-
vező időjárással is a legszebb eredményt remé-
lik. A hajtóvadászatot résztvevők holnap gyüle-
keznek már korán reggel a Fancsika közelében
álló Dombi csöszházban.

— **Tegnap és ma** a hőmérő változása je-
lentékenyvé vált. Tegnap reggel 7 órakor kilencz
Reumur, ma már 16 fok hideg uralkodott.

— **Debreczeni gyorsiró.** A főiskola kebe-
lében fennálló gyorsiró egyesület 1891. évvel
gyorsirászati szaklapot indított s ezen lapra elő-
fizetési felhívást bocsátottak ki. Minthogy a ha-
zai gyorsirászat irdalman igen pang, s másrészt
ez a lap a gyorsirászat terjesztésének egyik leg-
hathatóbb eszköze is lesz, méltán pártfogást
érdemel.

— **Az elemi iskolák megnyitása.** A tisztí
főorvosnak a városi polgármesteri hivatalhoz in-
tézett jelentése szerint az influenza rohamosan
apadt és a toroklob is csak szórványosan fordul
elő. Nincs tehát továbbra ok, hogy az elemi is-
kolák bezárva tartassanak s így a főorvos jelen-
tése alapján a városi polgármesteri hivatal sür-
gősen értesíti az elemi iskolák igazgatóit, hogy
az előadások megkezdessenek. Valamennyi óvo-
da és a Fröbel gyermek-kert azonban bizony-
talan ideig zárva marad.

— **A polgári-kör bálja.** Holnap este igazán
magyaros és fesztelen mulatság lesz a „Bika“
szálloda dísztermében. A polgári-kör tartja meg
bálját, melyet még minden alkalommal a legfé-
nyesebb siker koronázott. A polgári-kör bálja
iránt városunkban ma is a legszeleesebb körben
van érdeklődés s bizonyára az idén sem marad
el a szép siker. A polgári-kör bálját különben
is melegen ajánljuk a mulatni szerető nagy kö-
zönség figyelmébe!

— **Ipariskolai mulasztók** állottak ma a má-
sodik kerületi kapitányság előtt, kiket a több-
szöri felszólítással sem lehetett az előadások lá-
togatására kényszeríteni. Ezeket a rendőrség
pénzbírságban marasztalta el. Minden ujabban
előforduló esetben pedig a rendőrség még szigo-
rubban jár el.

— **Eltűnt leány.** A s z ó d i Emericiának
hívják s azt mondják róla, hogy fess szoba le-
ány volt. Néhány nappal ezelőtt még a legjobb
kedvelő szolgálta gazdáját s egyszerre csak el-
tűnt. Hová ment, merre ment, mi vitte rá ma
sem tudja senki, de mert az eltűnésnek egy kis
szökési kalanddal egyvelges ize van, hát jelentést
tettek a rendőrségénél, amely most A s z ó d i
Emericiát keresteti. Szent András a születési
helye, 28 éves közép kerek az arca s a sze-
me kék.

— **Bál után.** Sok hangulatos és nem han-
gulatos dolgot irtak már össze azzal a czimmez-
a bál után. — Vannak ezekben ábrándos fiatal
leányok, a kiknek még folyton a fülebe cseng a
zene, fiatal asszonyok, a kik hazaérve kimerültem-
vetik magukat a pamlagra s mindenféle férjek,
a kik többé-kevésbé savanyu arcotzotz vágva, ezt
vagy amaz tesznek. Azonban mindez semmi és
sifli azon bál utánhoz képest, a miben Nagy
Antal, egy 13 éves cselédgyerek részesült. A
tacsó, a ki még akkora sincs, mint egy rendes
testállású téli csizma, az éjjel elment valami
bálba s báli emlék gyanánt ma bevert fejet, or-
rot és száját őriz. Szemet vetett a más kedve-
sére, s e miatt gyűlt meg olyan szörnyen a
baja.

— **Okmányok pincze ablakban.** A hajnal
soron ma hajnalban egy pincze ablakban hatal-
mas bugyelárisba pakolt csomagot találtak, mely
telve van különféle okmányokkal bugyeláris
a második kerületi kapitánysághoz került, hol
tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

— **Uj vesztés.** Muraközy László helybeli fiatal gyógyszerészt és családját újabb vesztés érte. Még alig fedte be a tél fehér hava a család élet fájáról korán letépett bimbócska, a kis Veronka leánykájok sírját, már ismét másik kis leánykájok a hét éves Gabriella fekszik ravatalon. E pótolhatatlan gyors vesztéseikkel szemközt a vigasztalás nem talál méltó szavakat a bánatos fiatal szülék számára. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Mélyen megrendülve, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen kedves gyermekünknek, illetve unokánknak MURAKÖZY GABRIELLÁNAK f. hó 30-án hajnali 1/3 órákor életének 7-ik évében, 21 napi szenvedés után történt gyászos elhunytát. Felejthetetlen drága kis halottunk földi részei f. hó 22-én, délután 3 órákor fognak Piacz-utca 1580. számú házuknál tartandó rövid ima után a czepléd-utcai családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat s jó barátainkat szomoru szívvel meghívjuk. Debreczen, 1892. január hó 20-án. Kesergő szülei: Muraközy László s neje Varga Gabriella. Nagyszülei: Özv. Muraközy Károlyné szül. Beőr Johanna. Varga Károly s neje Heigl Gabriella. A béke angyala virasszon felette! A temetést a Kegyelet temetkezési intézet rendezi.

— **Bálbizottsági ülés.** A debreczeni szabadelvűpárt bál rendező bizottsága ma este értekezletre gyűl egybe a „Bika” szállodában. Az értekezleten a bálrendezése és fényessé tétele ügyében hoznak határozatot.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ösmerősök, kik forrón szeretett nőm, s a legjobb anya végtisztességtételén megjelentek, s ez által fájdalmainkat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debreczen, 1892. január 19. Vilmos Károly és családja. (Emke.)

Törvénykezés.

— **A temesvári sajtóper.** Barát Ármin temesvári szerkesztő és ifj. Steiner Károly lapszerkesztő régi sajtóügyében nem rég volt a második végtárgyalás Debreczenben. Az első végtárgyalás alkalmával Aradon Steiner Károly vádlottat fölmentették, de a vádló semmisségi panasza következtében az eljárást megsemmisítették. A tárgyalás alkalmával Steinert 7 szavazattal 5 ellenében vétkesnek mondták ki s el is ítélték. Most Steiner jelentett be semmisségi panaszt, hat pontba foglalva a megsemmisítést kéri okait, a többi közt azt, hogy az esküdteket előző hirlapi közlemények befolyásolták, hogy a védő kérelmének jogában korlátoltatott, több közlemény pedig az iratokhoz csatoltatott. — Legfontosabb semmisségi oka azonban az, hogy az egyik esküdt tévedésből szavazott a vétkességre, holott ő nem mel akart szavazni. A kir. kuria s semmisségi panasz összes pontjait elvetette, az utolsót pedig azért, mert az eljárás során az esküdtek elnöke „becsületére és lelkiismeretére” fogadta, hogy az esküdtek ítélete az, a melyet előadott s ezzel szemben a vádlott állítását nem lehet figyelembe venni.

Vegyések.

* **Róma lakossága** megkétszereződött az utolsó husz év alatt, mióta az örök-város Olaszország fővárosa lett. Míg 1870-ben 215.000-re ment a lakosság száma, most 432.658. Róma lakossága az ország különböző részeiből szaporodik, s az új fővárosnak nagy a vonzó ereje. Azonban ez a vonzó az utolsó két év alatt nagyot csökkent. A nagyobb állami építkezéseket, közmunkákat megszüntették, az üzleti és általában a közgazdasági állapotok meglehetősen zsigbadtak. A nagy hadi kiadások kimerítették az állami kincstárt, s ez nagyon meglátszik a fővárosban, hol sok bukás is történt. Róma népességének szaporodása tehát most már csön-desebb.

* **Halál a füzőre.** Kinscown amerikai város női legközelebb meetinget tartottak a füzőviselés ügyében s egyhangulag elhatározták, hogy hadat üzennek az egészségtelen s keresztényellenes füzőviselésnek. Határozatukat rögtön végre is hajtották a város köztérén máglyát gyújtottak meg s valamennyi megkapható füzőt mind a tűzre hányták. Ha azonban határozatuknak azt a

pontját: „Ugy halunk meg, a mint születünk” szorosán végre akarják hajtani, akkor a füzőn kívül akad még más tűzre vetni valójuk is a kincown bájos hölgyeknek.

* **A hamis fogak a régi korban.** Baltin francia utazó keleti utjáról, melyet az arabok közt tett, régi mesterséges fogakat hozott magával, melyeket XII-ik századbeli arab sírokban találtak. Ezek ökörcsontból vannak. Baltin azt állítja, hogy egyiptomi és perzsa ó-kori sírokban sem ritkaság a mesterséges fog, s a mumjiák foszorán aranyplombázás nem egyszer fordul elő.

* **Hat évig tartott sak-játék.** Az Egyesült-Államokban Kansas-Cityben és Kinában, Honkongban (Kina) játszottak ugyanegy sakpárthit, mely 1885 augusztus 14-ikén kezdődött és mult év decz. 8-án ért véget. Az utolsó húzást, mely maított mondott, Kansas-City tette. A játékot Saltholm és Tay — két jó sakkzó — hat év előtt kezdte meg s mindössze 500 dollár forgott kockán. Minden húzásra két órai idő volt kikötve. Egy játéknapra pedig legfeljebb négy húzás. — A játszma tehát nagyon lassan fejlődött, s eközben Tay, ki kereskedelmi ügynök, Kinába kapott meghívást. Mielőtt elutazott volna, elhatározták, hogy mégis csak végig játsza a párthit. Levélben közlék egymással a húzásokat. Becsületszót adott mindenik, hogy idegen beavatkozáshoz nem fordulnak. Az idő mult, a levelek sokszor késedelmesen érkeztek. Megtörtént, hogy egy-egy el is veszett, azt meg kellett reklamálni. Tay 1885. szeptember 22-én hagyta el Kansas-Cityt s azóta érintkezett a két sakkzó levelezés útján. Végre is Saltholm nyert.

Apró-cseprő.

Az oroszlan, melynek tövis van a lábában, szeliden kiengedi húzni, de csak a mesében emlékszik meg a jótéteményről.

Dubois érsek.

A tudósok úgy állnak a természettel szemben, mint gyermekek az oceán partján: kagylóba gyűjtve egy vízesepet.

Newton.

A nagyok hibái olyanok, mint árnyékuk: a szerint látszanak fogyni vagy nőni, a mint szerencsésük napja kél vagy alászáll.

Valtour.

A tudomány bizonyos kezekben jogar s másokban csörgő sapka.

Montaigne.

Mindig elég nagylelkű az ember elfelejteni a — másokon ejtett sérelmet.

Valtour.

Minden gazdag és hatalmas talál hizelgőket, a királyok az egyeduralom, — s a tömegek a népuralom alatt.

C. S.

Az öregség éjjeli utazó, a föld el van előle fedve s csak a fénylő eget látja feje fölött.

Chateaubriand.

A lángész eszében fejlődik; a jellem csak a világ zajában.

Göthe.

Élj úgy, hogy ha valaha valaki rosszat mond felőled, senki se higgye el.

Pythagoras.

Az ifjúság az egyedüli alkalom arra, hogy vessünk az életnek.

Cl.

Ha valaki el akarja veletek hitetni, hogy munka s takarékoság nélkül gazdagsághoz és becsülethez juthattok, akaszszátok fel, mert mérgekeverő.

Franklin.

A rossznyelvűek tigrisek: félelmesek még akkor is, ha enyelegnek.

Nem elég szerénynek lenni; kell valamivel birni, a mi okot adhatna az ellenkezőre.

Nem valami nagy előny élénk szellemmel birni, ha csak nem helyes irányu is az. — Egy ingaóra pontkétesége sem a gyors járásban, hanem a tömörségben áll.

A Holnap-utca a Soha-térre vezet.

Spanyolközmondás.

Azon kövek, melyeket kortársai a lángészre dobnak, a szobrok alapzatául szolgálnak, melyeket az utókor fog nekik állítani.

Berlisz.

Egy fiatal ember, ki nem tud csodálni semmit, már nem fiatal.

Legouvé Ernő.

Közgazdaság.

— **A filloxeravész terjedése Magyarországon.** A filloxera oly rohamosan terjed az országban, hogy a folyó év elejétől kezdve nov. hó 1-ig terjedő idő alatt a földmivelésügyi miniszter 387 filloxeralepettnek konstátált községet helyezett zár alá. A mult évvel összehasonlítva kitűnik, hogy a folyó év első 10 hónapjában már eddig is 110-el több a községre lett a filloxera-zárlat elrendelése, mint a mult év egész folyamán. A filloxera rohamos terjedésére nézve tájékozásul közöljük a filloxera első fellépte óta évenként zár alá helyezett községek számát, mely szerint zár alá helyeztetett: 1875-ben 1, 1878-ban 1, 1879-ben 5, 1880-ban 31, 1881-ben 15, 1882-ben 29, 1883-ban 48, 1884-ben 116, 1885-ben 146, 1886-ban 183, 1887-ben 222, 1888-ban 452, 1889-ben 317, 1890-ben 278, 1891-ben nov. 1-ig 378, összesen 1212 község.

— **Uj üzletvezetőség a magy. kir. államasutaknál.** Az osztrák államvasut magyar vonalainak államosítása szükségessé tette egy új üzletvezetőség felállítását (a dunabalszéli kivül), mely május hó 1-én kezd meg működését Miskolczon. Az odaosztott hivatalnok már mind megkapták áthelyezéseiket, — miután az igazgatóság informálódott a város lakás-viszonyai felől — hogy február hó elsején lakást vehessenek ott fel.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest jan. 18. Buzát ma jól kínáltak, a kereslet gyenge volt. — Elkelt lanya irányzat mellett 18,000 mmáza változatlan áron. Egyéb gabonaneműekben csekély üzlet. Hivatalos jegyzések délután 2 óra kor: Buza tavaszra 10.47 pénz, 10.49 áru. Buza őszre 9.43 pénz, 9.45 áru. Tengeri 1892. május-juniusra 5.64 pénz, 5.65 áru. — Zab tavaszra 6.22 pénz, 6.24 áru. — Káposztarepce 1891. aug.—szep. 13.20 pénz, 13.30 áru. — A délutáni gabona-tőzsdén a határidőüzletben jegyzünk: Buza 1892. őszre 9.95—9.97 forinton. — Buza tavaszra 10.50—10.52 forinton. Tengeri 5.64—5.66 forinton. — Zab őszre 6.24—6.26 frton.

— **Sertés vásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése január hó 18-án.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felül sulyban) 44.—45.— krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 43.—44.— krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgron felül sulyban) 46.—47.— krig. Fiatal köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 45.—46.— krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 42.—44 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felül sulyban) 43.—44.— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 42.—43.½ krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 40.—43.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felül sulyban) —.—.— krig. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) —.—.— krig. Könnyű (pkint 220 klgr terjedő sulyban) —.—.— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felül sulyban) 43.—44.— krig. — Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 42.—43.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 40.—41.— krig.

Sertés létszám. 1892. év jan. hó 15-én volt készlet 127.722 drb, 1892. jan. hó 16-án felhajtattott 3637 db, 1892. jan. hó 17-én elszállítottott 2135 drb, 1892. jan. 18-án maradt készletben 129.224 db.

A hizott sertés üzletirányzata: lanya.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1892. jan. 18.)

Távirati tudósítás.	
Magyar aranyjáradék 4%	107.10
Magyar aranyjáradék	—
Magyar papírjáradék 5%	102.45
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	115.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 104.—	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temesbánati földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szőlődezmaváltság kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	139.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	132.25
Osztrákjáradék papírban	93.30

Magyarország

Magyarország terjed az országtól kezdve nov. 1875-ig. Mivelésügyi miniszter által közléstől összehasonlítva. 10 hónapjában az országosságra lett a filozofia a múlt év egész terjedésére nézve az első fellépte óta az országok számát, mely 1875-ben 1, 1878-ban 1, 1881-ben 15, 1884-ben 116, 1885-ben 222, 1888-ban 78, 1891-ben nov

Osztrákjárdék ezüstben	93.—
Osztrákjárdék aranyban	110.75
1860-iki osztrák államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1030.—
Magyar hitel-bankrészvény	331.50
Osztrák hitelintézeti-részvény	293.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleon'or)	9.34
Német birodalmi márka	57.95
London (3 havi váltókért).	117.95
20 márkás arany	11.57

Kiss ker. Bécs, Szántó Lővy J. Szatmár, Kovács István Győr, Fehérlő szálloda. Szegő Izsó hivatalnok Bndapest. Belánszky Gyula segéd jegyző Polgár, Kovács Sámuel földbirtokos Novaj. Hegedüs óános utazó Bécs, Frohners szálloda. Kleia J. utazó Budapest, Deutch Zsigmond utazó Bécs, Grósz D. Budapest, Grósz Herman lókupecz Miskolcz, Berger Benő regále bérő B-Diószeg, Stern Zsigmond N-Károly, Grósz Er-Diószeg, Leutner gazdálkodó Szováth, Mezey kereskedő Derecske,

eddig, ugy ezentul sem fognak soha zavarba jutni.

Azt beismerem, hogy a nyilatkozó pinczér urra nézve kivételt tettem s neki valóban 20 krt számítottam fel egy csésze kávéért, de ez erős czézés kívánt lenni részemről arra nézve, hogy nyilatkozó főpinczér urat ne legyen kénytelen üzletem t. vendégei közzé számítani, a mit más uton előidézni nem tudtam.

Legyen különben nyugodt a nyilatkozó pinczér ur, hogy mint eddig, ugy ezentul is tudok arra vigyázni, hogy az általam nagybecsült nagyszámu t. vendégeimnek semmi tekintetben panaszra oka ne merüljön föl, s kitünő kávéházi italok pontos kiszolgálása s méltányos árban való számítása mellett fölszemesnek találok kitáltságba helyezett gratulációit, miután arra nagyszámu s kiváló vendégeim pártoló jóindulatának bírása mellett egyáltalában semmi szükségem, s igen fogok örülni, ha azzal megtisztelni nem fog.

Debreczen, 1892 január 19.

Wilmos F., kávé.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

III. Idény bérlet 89. szám. V. kis bérlet 9. szám. (Páratlan.) (Páratlan.) Szerdán 1892. Január hó 20-án

HÁROM KALAP.

Duprillon Edgár	Balassa.
Sylvester Jenő	Rónaszéki.
Tbemidart Adolf	Fenyvessi.
Baptist, inas	Szendrei.
D' Hervey Pál	Bihari Ákos.
Isabella, Duprillon neje	Bácsné.
Lulza, cánya	Kiss Irén.
Anette, szobaleány	Fáy Piroska.

JOKKEITÁNCZ.

Végül: A SZÉP GALATHEA. SZEMÉLYEK: Pygmaeon, fiatal szobrász Solyom. Ganimed, szolgója Barts A. Mydas, műberát Püspöki. Galathea, szobor Réthy Laura. Holnap esütörtökön 1892. jan. hó 21-én páros bérletben: Oh azok a férfiak. M u s o r: Pénteken 1892 jan. hó 22-én szünet. Szombaton 1892. jan. hó 23-án „Boszorkányvár.“ Vasárnap 1892. jan. hó 24-én „Pogánymagyarok.“ először.

Nyilt-tér.

Válasz a „Debreczeni Hirlap“ 1892. jan. 18-iki számának Nyiltterére.

A „Debreczeni Hirlap“ e hó 18-iki számában Mohai Sándor nevű főpinczér, üzletem jó hirnevének irigylésből kifolyólag egy ép oly neveltség, mint rosszakaratu közleményt jelentet meg, melyre nem a nyilatkozó pinczér és nyilatkozata, de üzletem jó hirneve érdekében tartom szükségesnek kijelenteni, hogy kávéházamban a kiszolgált italok árát nem a fogyasztó t. vendég külső kinézése után szabom meg s szabja meg üzletem fizető pinczére, hanem meg van mindenivel szemben egyenlőn s a mi a fő a legméltányosabban állapitva s az én nagybecsült vendégeim, az árak egyenetlen számítása miatt mint

Egy mellék-utezában, de közel a piacához, egy igen szép nagy háztelek a rajta levő ócska épületekkel, bámulatos olcsó áron eladó.

Értekezhetni lehet: Turai Farkas irodájában.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán tul félóra v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város serompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza A színházba menet	1 20	80
A színházból jövet	60	40
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	80	60
éjjel	50	30
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár. A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, czukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	80	60
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	50	30
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	1 20	90
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.	40	30

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Wolf Gyula N-Várad, Vordstein F. ker. Budapest, Ernst Péter birt, Margita, Boyton Richard és neje London, Klein utazó Bécs, Lusztig ker, Budapest, Sonnenfeld, Rotter Gyula utazó Bécs, Weisz Lajos Budapest,

UJONNAN BERENDEZETT
gyapjuszövet-raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon egy rég tapasztalt hiányt pótolandó, a már közel 50 év óta fennálló

posztó-nagykereskedésünkben

egy a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

kicsinybeni eladási osztályt

rendeltünk be, melyet, sem fáradságot, sem nagyobb befektetést nem kimélve,

a legujabb divatu valódi **ANGOL, FRANCZIA**

és az általunk itt meghonosított

BRASSÓI, ujabban pedig GÁCSI gyapjuszövetekkel

felette dus választékban ellátván, ezeket minden versenyt kizáró

eredeti gyári árakban

fogjuk árusítani. Különös sulyt fogunk arra fektetni, hogy a n. é. közönség igényei nemcsak a legjobb és legujabb divatu szövetek beszerzése, hanem legolcsóbban jegyzett gyári árak folytán észlelhető nagyobb megtakarítások által minden tekintetben kielégíttessenek.

Ezen ujabb vállalatunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtunk

kiváló tisztelettel

Biedermann E. és Fia,
posztó nagykereskedők.

Nagy raktár valódi színű egyenruházati és liberia szövetekben.

VALÓDI FRANCZIA ÉS ANGOL SZÖVETEK.

Tiszta gyapjuból készült brassói és gácsi szövetek.

Építetők figyelmébe!

Van szerencsénk a t. cz. építető közönség tudomására hozni, miszerint kényelmük szempontjából iroda helyiségünkkel (Széchényi-utca 1766. sz.) kapcsolatban egy városi raktárt rendeztünk be és ott közönséges éssimitott fal, valamint hatszögű és quadrat burkolati téglá s legjobb minőségű cserép, kicsinyben és nagyban jutányos áron kapható.

Rössler, Berger és Horváth
teglagyárosok.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra **báli szövetek, színes selymek, franczia-voile-ok, Atlas Satin és Batistok,** továbbá legyezők, virágok, csipkék, báli belépők, melyeket

igen olcsón
árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debrecen, Rózsater.

Mintákkal kívánatra készségeket szolgálnak.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl **petroleumot** (tisztánem gyulékony)
liter számra 16., 18. és 20 kr.
császárolajat 26 „
király olajat 30 „
továbbá:

Magyar és Francia cognacot, Cuba, Jamaica és Ananás rumot, Pecco, Mandarin, Császármelang, Souchong teát, tea süteményeket, déli gyümölcsöt, legfinomabb cukrot, kávé, esokoládét és minden fűszer szakmába tartozó árukat a legjutányosabb napi áron.

Bor-kivonat.

Kitűnő, egészséges bornak rögtön készítésére, melyet az eredeti, természetes bortól nem lehet megkülönböztetni, tehát a legmelegebben ajánlhatom e különlegességet. Ára 2 kilogramonként (elegendő 100 liter borhoz) 5 frt 50 kr. Használati utasítás ingyen mellékelhetik. A sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

POLLAK KAROLY FÜLÖP
szesz-külörlegességek gyára Prágában

Eladó.

Csapó-utcán 359 számú ház szabad kézből eladó, ezen háznak 3 1/2 nyilas ondódi földje, valamint 474 ööl területű házi kertje, mely Nyomatató-utcára nyílik és különház építésre is igen alkalmas — külön-külön is eladó.
Értekezhetni ugyanott.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszer

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsek, ezelőtt általános labdacsek neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megcsodás hatásukat ezerszeresen bebizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.
Számítalan orvos által ezen labdacsek házi-szerül ajánlottak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epa-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsakélyebb fájdalom sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.
A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után engesztésük visszanyerés-folytán hozának intéztek, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenképpen ezen labdacsekot egyszer használták, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Ur!

Alulírt kéri, hogy felelte hasznos és kitűnő vértisztító labdacsekiből ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödrik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Ur!

Isten akarta volt, hogy az Ön labdacsei kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam löbbé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsei engem meg nem mentettek volna. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagybecsű nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként is ismertettem, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Jasefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes Ur!

Alulírt ismét kéri 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke felett és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotachdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Ur!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csomagja os labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyni, a midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi atához“ címzett gyógyszer-tárházban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítenek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 kr. kéri: bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postai-utalvánnyal eszközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr.

4 csomag 4 frt 10 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. körül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek-e alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete szíjben és minden egyes doboz fedelére ugyanazon aláírással vörös szíjben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszagrtás, ischias, migraine, ideges fogtájás, főfájás, fülzsugartás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy olgansan kiállított nagy szelengéve 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Utés és szűrés által okozott sebeknél, mérgező daganatoknál, ujkkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyosabb szer elismerve. 1 köbűggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, gőreső köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-essenzia (prágai csippek), megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer, 1 üvegesével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Buttrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorégés, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzam, 1 üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. jezár, bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség só kitűnő gyógyszer, egy-morhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben után nem leők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzösszeg előre bekiüldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.